

Põhikooli ainekava “Võõrkeeled” – A ja B võõrkeel Vana-Vigala Põhikool

Ainevaldkondlikud aluspõhimõtted

Igal õppekaval on kolm olulist dimensiooni: sisend, protsess, väljund.[1] Võõrkeeleeõppe puhul on sisendiks keeleõppe lingvistilise sisu määratlemine, protsessiks keeleõppes kasutatava meetoodika valimine ja väljundiks õpitulemuste kirjeldamine.

Võõrkeelte ainekavade ülesehitus põhineb nn tagurpidi õppekava loogikal: esmalt määratletakse õpitulemused, mida soovitakse saavutada, ning alles seejärel otsustatakse, mis on õpetuse sisu (õppematerjal) ja kuidas õpetada (protsess). Säärane käsitlus võimaldab järgida Euroopa keeleõppe raamdokumendi põhimõtteid ning toetada võõrkeeleeõpetaja professionaalset vabaduse põhimõtet.

[1] Jack D. Richards, Theodore S. Rodgers. *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge University Press, 2014

Valdkonnapädevus

Võõrkeeleeõppe tulemusena kujuneb õpilastel eakohane võõrkeelepädevus vähemalt kahes võõrkeeles, mis tähendab, et õpilane:

1. mõistab ja vahendab võõrkeeles esitatut;
2. suhtleb eesmärgipäraselt ja olukohaselt nii kõnes kui ka kirjas;
3. loob ja esitab nii suuliselt kui ka kirjalikult eri liiki tekste;
4. tunneb õpitavat keelt kõnelevate piirkondade/kogukondade kultuuri;
5. mõistab oma kultuuri ja teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;
6. väärtustab võõrkeelte oskust ja on motiveeritud keeli õppima;
7. kasutab võõrkeelseid veebikeskkondi, teadvustades nende võimalikke ohte;
8. omandab edasiseks keelte õppimiseks vajalikud oskused ja kohandab need enda vajadustele vastavaks.

Ainevaldkonna õppeained ja maht

Ainevaldkonda kuuluvad A-võõrkeel, B-võõrkeel.

A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt.

A-võõrkeele õppimist alustatakse I kooliastmes.

B-võõrkeelena õpitakse vene keelt.

B-võõrkeele õppimist alustatakse II kooliastmes.

Tunnijaotuskava:

Õppeaine	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
A-võõrkeel	4	11	9
B-võõrkeel	0	4	9

Ainevaldkonna kirjeldus

Võõrkeelte ainevaldkonna eesmärk on tagada, et õpilastel kujuneks eri keeltes välja suutlikkus mõista, väljendada ja tõlgendada kontseptsioone, mõtteid, tundeid, fakte ja arvamusi nii suuliselt kui ka kirjalikult (kuulamine, rääkimine, lugemine ja kirjutamine) mitmesugustes ühiskondlikes ja kultuurisituatsioonides, lähtudes nende vajadustest ja soovidest. Võõrkeelte ainevaldkonda kuuluvad õppeained avardavad igäüks eraldi ja kõik koos õpilaste suhtlusvõimalusi, aitavad neil mõista ja väärtustada mitmekeelelist ja -kultuurilist maailma ning kujundavad nende suutlikkust võõrkeeleoskust elukestvalt arendada. Valdkonnisene lõimimine toimub erinevate keelte õpetajate koostöös. Õpilasi suunatakse kasutama ühes keeles omandatud oskusi, et õppida teisi keeli ning luua seoseid ja tuua paralleele erinevate keelte vahel.

Võõrkeelte õpe lähtub Euroopa keeleõppe raamdokumendi ja selle sõsarväljaande põhimõtetest ning nendes kirjeldatud keeleoskustasemetest. Võõrkeelte õpitulemusi on raamdokumendile toetudes kirjeldatud ühtsetel alustel. Raamdokumendi põhimõtete rakendamine õppes võimaldab motiveerida õpilasi võõrkeeli õppima, suunata erineva edasijõudmisega õpilasi endale jõukohaseid õpieesmärke seadma ning saada läbipaistvat tagasisidet saavutatute kohta.

Raamdokument näeb keeleõppe eesmärgina õppijate toimetulekut erinevates suhtlusolukordades, suutlikkust end väljendada ja täita eri ülesandeid, st eesmärgiks on suhtluspädevuse kujunemine. Suhtluspädevus hõlmab raamdokumendi järgi kolme komponenti: keelelist, sotsiolingvistilist ja pragmaatilist pädevust. Keele grammatika ja sõnavara omandatakse keelt kontekstis eesmärgipäraselt kasutades ning järk-järgult jõutakse keelereeglite teadliku rakendamiseni. Sotsiolingvistilise pädevuse kaudu areneb õppija keelekasutuse olukohasus (viisakusreeglid, keeleregister jm) ning pragmaatilise pädevuse kaudu tema võime mõista, luua ja vahendada nii suulisi kui ka kirjalikke tekste.

Raamdokument rõhutab nii mitmekeelsuse kui ka mitmekultuurilisuse olulisust. Seetõttu arendatakse õpilastes oskust võrrelda oma ja teisi kultuure, leida nende sarnasusi ja erinevusi, mõista ning väärtustada kultuuride ja keelte eripära, olla salliv ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse. Suhtluspädevuse ja kultuuriteadlikkuse saavutamiseks suunatakse õpilasi tarbima vastava keele kultuuri ja aidatakse neil leida kontakte õpitava keele kõnelejatega. Teiste kultuuride tundmine aitab teadlikumalt tajuda oma keele ja kultuuri eripära. Võõrkeeleõpe nõuab avatud ning paindlikku meetodilist käsitust, et kohendada õpet õpilaste vajaduste järgi.

Õpilaskeskse võõrkeeleõppe tähtsamad põhimõtted on:

- 1) õpilase aktiivne osalemine õppetegevuses, tema teadlik ja loov võõrkeele kasutamine ning oma õpistrateegiate kujundamine;
- 2) õppematerjali sisu vastavus õpilase eale ja huvidele;
- 3) erinevate suhtluspädevust arendavate õppemeetodite rakendamine;
- 4) õpetaja kui õpilase koostööpartner ja nõustaja teadmiste ja oskuste omandamisel;
- 5) õppematerjalide avatus, nende kohandamine ja täiendamine õpilase eesmärkide, vajaduste ja huvide põhjal;
- 6) vigade käsitlemine õppimise loomuliku osana, nende parandamine vastavalt õppe

Hindamise põhimõtted

Hindamine on õppeprotsessi osa, mille kaudu toetatakse õpilase õppimist ja arengut. Hindamisel saadakse ülevaade õpitulemuste saavutatusest ja õpilase individuaalsest arengust

ning toetatakse selle kaudu õpilase kujunemist positiivse minapildi ja adekvaatse enesehinnanguga ennastjuhtivaks õppijaks, tekitatakse huvi võõrkeelte õppimise vastu ning luuakse alus elukestvale võõrkeeleõppele. Hindamise abil saab õppija tagasisidet oma edenemise kohta õppimisel ja õpistrateegiate valikuteks. Õpetaja saab teavet oma õpetamise tulemuslikkuse kohta ning sisendit nii õppetegevuse kui iseenda pädevuste arendamiseks. Rakendatakse nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida esitatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnatena. Diagnostilise hindamise käigus selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärarusaamad ja spetsiifilised õpiraskused, et kavandada järgnevat õppimist ja õpetamist. Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet nii õpetajalt kui ka kaasõpilastelt oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevuste ja arenguvõimaluste kohta.

Kokkuvõttev hindamine toimub õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, et kontrollida õppetöös püstitatud eesmärkide täitmist ja riikliku õppekavaga sätestatud õpitulemuste saavutatust. Kokkuvõttev hinne kujuneb õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena, seejuures arvestatakse, et hinnatel võib sõltuvalt töö mahust ja raskusastmest olla erinev kaal.

Õpilane kaasatakse hindamisprotsessi nii oma töö hindamisel kui ka kaasõpilaste tagasisidestamisel. Õpilasele on õppeprotsessi alguses teada, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid. Õpilast suunatakse õppeprotsessi käigus oma õppimist ja püstitatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.

Õpilastel, kes esitavad oma hindelise töö ettenähtud tähtjaks, on võimalik saada maksimaalne hinne. Hiljem esitatud tööde puhul vähendatakse maksimumhinnet ühe hindepunkti võrra, ning juhul, kui töö esitatakse rohkem kui kaks nädalat pärast tähtaega, seda enam vastu ei võeta ega hinnata.

Õpilastel, kes on töö esitamise tähtjal mõjuval põhjusel puudunud, on võimalus esitada oma töö esimesel kohal viibitud ainetunnil ilma hinde langetamiseta. Hiljem esitatud tööde puhul vähendatakse maksimumhinnet ühe hindepunkti võrra, ning juhul, kui töö esitatakse rohkem kui kaks nädalat pärast kooli tagasi tulemist, seda enam vastu ei võeta ega hinnata.

Kui õpilase koolis tehtava arvestusliku töö hinne on mitterahuldav, siis seda tööd on tal võimalik järele vastata kahe nädala jooksul alates hindelise töö kuupäevast eKoolis. Järeltöö puhul on maksimumhinne langetatud ühe hindepunkti võrra.

Õpilastel, kes on arvestusliku töö tegemise kuupäeval mõjuva põhjusega puudunud, on võimalik vastata seda kahe nädala jooksul alates kooli tulemise kuupäevast ilma maksimumhinde langetamiseta. Järeltöö tegemise korral on maksimumhinne langetatud ühe hindepunkti võrra ja selle tähtaeg on kaks nädalat alates esmase töö tegemise kuupäevast.

Ainekava

A võõrkeel

Õppeaine kirjeldus

A-võõrkeele õppes üldiselt keskendutakse kuuete teemavaldkonnale: mina ja teised; kodu ja lähiümbrus; kodukoht Eestis; riigid ja nende kultuur; igapäevaelu, õppimine ja töö ning vaba aeg ja meedia. Nende käsitlemisel lähtutakse vastava kooliastme õpilaste keeleoskustasemest, kogemustest, huvidest ning vajadustest. Keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Vajaduse korral kohandab õpetaja oma keele tasemekohaseks ja/või jagab toetavaid selgitusi. A-võõrkeele õpetamisel lähtutakse ainevaldkonna kirjelduses toodud põhimõtetest. I kooliastme lõpuks on õpilane saavutanud A1 keeleoskustaseme, II kooliastme lõpuks A2 keeleoskustaseme ja III kooliastme lõpuks B1 keeleoskustaseme.

Keeleteadmiste klassifikatsioon näitab, millisel kooliastmel mingit keeleteadmist õpetama hakatakse, mitte selle omandamist. See ei kajasta keelepädevuse kujunemist. Keeleteadmisi tuleb vaadelda ühtsete keeleoskustasemete kontekstis, lähtudes sellest, milliseid grammatika komponente mingil tasemel kirjeldatud keeletoiminguteks võiks vaja minna. Keelestruktuurid on seotud sellel kooliastmel saavutatava keeleoskustasemega, seega tuleb neid käsitleda koos kooliastmete õpitulemustega osaoskustes.

I kooliaste (A1 keeletase)

Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

3. klassi lõpetaja saavutab A1-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:

1. mõistab ja kasutab igapäevaseid väljendeid ja lihtsamaid fraase, et oma vajadusi rahuldada;
2. tutvustab ennast ja teisi ning pärib elukoha, tuttavate inimeste ja asjade järele ning vastab sarnastele küsimustele;

3. suudab suhelda lihtsas keeles, kui vestluskaaslane räägib aeglaselt ja selgelt ning on valmis aitama.

Õpitulemuste saavutamine

Õpitulemuste saavutamiseks on I kooliastmes tähtis õpetuse mängulisus, sest selles vanuses õpib õpilane põhiliselt tegutsedes. Rõhk on kuulamisel ning rääkimisel. Õpilased õpivad eristama võõrkeele häälikuid, sõnarõhku ja lauseintonatsiooni ning omandavad õige hääldusaluse. Kuulatakse nii adapteeritud ja õpiotstarbelisi tekste kui autentset kõnet. Suur osakaal on (rütmi)salmidel ja lauludel. Õpetaja julgustab õpilasi analoogia põhjal kasutama õpituid väljendeid ning lühilauseid. Loetakse ja kirjutatakse peamiselt seda, mis on suuliselt juba õpitud. Õpitu kinnistamine tagatakse selle süstemaatilise kordamise ning eelnenud materjaliga seostamise teel.

Õpetaja tutvustab õpetatava keele maa(de)le iseloomulikke kultuuritavasid. Digivahendite kasutamine võimaldab mitmekesistada tunde ja motiveerida õpilasi õppima. Õpetaja väärtustab õppijate mitmekeelsust ja -kultuurilisust, suunates neid märkama oma teadmisi eri võõrkeeltest ja kultuuridest.

Metoodiliste võtete valikul lähtutakse eakohasusest.

Käsitletavat teemad

MINA JA TEISED. Enese ja kaaslaste tutvustus (nimi, rahvus, sugu, vanus, elukoht jmt).
KODU JA LÄHIÜMBRUS. Pereliikmete tutvustus (nimi, vanus, sugu,) ja kodu asukoha lühikirjeldus (riik, linn/maakoht, mõni iseloomustav omadussõna jmt).
KODUKOHT EESTI. Eesti riigi nimi, pealinn, oma rahvus ja keel; aastaegade nimetused ja põhilised aastaegade ilma kirjeldavad omadussõnad (hea/halb ilm, päikeseline, vihmane jmt); kodukohta ümbrust iseloomustav sõnavara (mets, meri, park jmt).
RIIGID JA NENDE KULTUUR. Õpitava keele riigi/riikide nimetused vastavas keeles, tuntumad tähtpäevad ning nendega seotud tavad.
IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ NING VABA AEG. Tavalisemad päevatoimingud kodus ja koolis ning nende tegevustega seotud esemed/vahendid. Eelistused (muusika kuulamine, mängud, lemmiktoit jmt) ning hobid.
MEEDIA. Tuntuimad meedialiigid ja meedia tarbimise eelistused.

Õpitegevused

Üksikud sõnad, lühikesed ja väga lihtsad fraasid ja väljendid; räägitakse aeglaselt ja selgelt; isiklikud ja igapäevased, õpitud teemad; arusaamist toetab pildimaterjal.

Vastuvõtutoimingud (kuuldu ja loetu mõistmine)

Kuuldu mõistmine

Aeglane, sidus ja selge kõne, lühikesed ja lihtsad pildimaterjaliga toetatud tekstid (üksikud sõnad, fraasid ja väljendid) ja tuttava situatsiooniga seotud lühikesed dialoogid:

1. Kuulab, kordab ja eristab erinevaid häälikuid.
2. Kuulab autentset ja õppeotstarbel salvestatud kõnet, kordab, jäljendab, plaksutab kaasa, näitab käega.
3. Reageerib teatud sõnale või fraasile vastava tegevusega.
4. Täiendab pilti või teksti, sobitab ja leiab vajaliku kuuldu põhjal.
5. Mängib tähelepanelikku kuulamist nõudvaid mängu.
6. Kuulab laule ja luuletusi ning täidab nende põhjal ülesandeid.

Loetu mõistmine

Tunneb ära, loeb ja hääldab õpitava keele tähemärke, sõnu ja fraase õpitud sõnavara piires; loeb lühikesi lihtsaid tekste ja leiab neist vajaliku faktiinfo:

1. Tutvub tähestikuga ja harjutab seda.
2. Loeb häälega.
3. Loeb ja mõistab õpetaja abiga tööjuhendit või küsimust.
4. Loeb lühikesi piltidega varustatud lugusid.
5. Paneb tekstilõigud õigesse järjekorda; reastab lauseid vastavalt sisule.

6. Tunneb ära ja vajadusel märgib tekstis tuttavad sõnad ja väljendid, eristab õiged ja valed väited.

Loome- ja suhtlustoimingud

Suulised toimingud

Kasutab õpitud lihtsaid sõnu ja lausemalle, osaleb lühidialoogis; vajab vestluskaaslase abi ja võib toetuda emakeelele ja žestidele:

1. Kordab häälikuid, silpe, sõnu või fraase.
2. Kasutab etteantud / õpitud väljendeid ja lauseid.
3. Esitab kaasõpilastele küsimusi ja teeb ettepanekuid.
4. Räägib mudeli järgi.
5. Koostab ja harjutab lihtsaid lauseid ootuspärase info edastamiseks.
6. Kasutab dialoogides õpitud pöördumisi, vabandusi, viisakusväljendeid.
7. Esitab laule ja luuletusi.
8. Koostab lihtsaid sõnamänge ja mängib neid.
9. Küsib, kas teised said temast aru ning mida nad arvavad.

Kirjalikud toimingud

Tunneb õpitava keele kirjatähti ning õpitud sõnavara õigekirja, kasutab lause alguses suurtähte ja lause lõpus õiget kirjovahemärki; koostab lühikesi lauseid õpitud mallide järgi, kirjutab lühidalt iseendast ja teistest inimestest:

1. Teeb ära kirja ja kirjutab mudeli järgi.
2. Kirjutab kuuldu järgi sõnu, väljendeid, lauseid.
3. Kirjutab isikuandmeid.

4. Kirjutab sõnadega numbreid, arve, kuupäevi, jne.
5. Kirjutab etteantud näitajate alusel loo iseendast ja oma perekonnast, koduloomast vm.
6. Kirjutab etteantud info alusel lühikese teate/(e-)kirja, miniloo sotsiaalmeediasse või õpilaslehte.
7. Täidab lünkteksti.
8. Võrdleb pilte, otsib esemeid, kirjutab lauseid puuduolevate esemete kohta.
9. Koostab lühikese loovtöö kas üksi või rühmas.

Hoiakud, väärtused, käitumine, koostöökultuuri loomine ja mitmekultuurilisus

Kasutab korrektselt tervitus- ja hüvastijätuväljendeid.

1. Arutleb õpetaja juhendamisel eesti keele, emakeele ja õpitava võõrkeele viisakusnormide sarnasuste ning erinevuste üle.
2. Kasutab suhtlemisel õpitava keele viisakus- ja kultuurispetsiifilisi väljendeid.

Keelekasutus (keerukus, täpsus ja ladusus)

1. Kasutab vaid üksikuid äraõpitud tarindeid ja lausemalle, kuid ka nendes tuleb ette vigu.
2. Teab väga lihtsaid sõnu/viipeid, fraase ja lauseid mõne konkreetse olukorra kohta.
3. Vajadusel kompenseerib keeleteadmiste puudumist teiste eneseväljendusvahenditega (žestid, joonistamine jne).

Info- ja andmekirjaoskus (andmete, info ja digisisu otsing, hindamine ja haldamine) + suhtlus- ja koostöö digikeskkonnas, digisisu loomine, digiturvalisus, probleemilahendus.

1. Kasutab õpiku sõnastikku või sõnade loendit.
2. Kasutab internetiotsingut vajaliku materjali leidmiseks.
3. Kasutab digikeskkondi õppetööks (sh koostöiselt).
4. Haldab ja kaitseb oma digitaalset identiteeti.

Kultuuri tarbimine ja looming

1. Tarbib võõrkeelset meediasisu (multifilmid, videod, muusika, jne).
2. Osaleb sihtkultuuri alastel üritustel (võõrkeelepäevad, tähtpäevade tähistamine).
3. Tutvub õpetatava keele maa(de)le iseloomulike kultuuritavadega (nt rahvuspühad).
4. Tutvub ja näitab kaardil riike ja pealinnu, kus kõneldakse õpitavat keelt.
5. Osaleb (vajadusel eesti keeles) mitmekeelsust ja -kultuurilisust puudutavates aruteludes (nt oma reisikogemuse, eri rahvusest kaasõpilase, teksti- ja videomaterjali näitel).

Õpioskused

1. Kasutab (õpetaja juhendamisel) erinevaid õpistrateegiaid: kordamine, seostamine, meenutamine, jne.
2. Õpib (õpetaja juhendamisel) oma vigadest õppima (teeb vigade parandusi, seab õpieesmärke jne) ja kaaslasi tagasisidestama.
3. Kasutab digivahendeid õppimiseks ja teadmiste kinnistamiseks (veebisõnastik, viktoriinid, sõnakaardid, keeleõppekeskkonnad, info otsimine jne).
4. Osaleb õpetaja juhendamisel paaris- ja rühmatöös.

Lõiming ja läbivad teemad

1. Kasutab võõrkeeletunnis teistes õppeainetes õpitut.
2. B-võõrkeele õppimisel kasutab varasema võõrkeele õppimise kogemust.
3. Mõistab mõtteid, tundeid ja fakte erinevatel (õppekava läbivatel) teemadel tuttavates olukordades, lähtudes enda vajadustest ja soovidest.

Keeleteadmised

Sulgudes olevad näited ei ole ammendav loetelu.

Lauseõpetus. Tähestik; suur ja väike täht nimedes; lihtlause (this is/these are ...; I have got ...); lihtsad küsimused ja küsisõnad (who is ...; is it ....? how much/many? what colour/what's this/that?); korraldused (käskiv kõne); viisakas sooviavaldus (I would like some water); enam kasutatavad rinnastavad sidesõnad (and, but).

Tegusõna. Present Simple (be/have/do) and Present Continuous ka küsimustes ja lühivastustes; Past Simple (be); going-to tulevik; modaalteigusõna (can); tegevusnimed (I like swimming).

Nimisõna. Ainsus ja reegliäärane mitmus; omastav kääne; umbmäärane ja määrav artikkel+loendatav nimisõna.

Omadussõna. Üldlevinud omadussõnad (good, big, red).

Asesõna. Isikulised asesõnad; omastavad asesõnad; this is/that is...

Eessõna. Enam kasutatavad eessõnad koha- ja ajamäärustes (in, on, at, to).

Arvsõna. Põhiarvud 1–20; telefoninumbrid

Määrsõna. Levinumad aja- ja kohamäärsõnad (now, here); hulga- ja määramäärsõnad (many, much).

II kooliaste (A2 keeletase)

Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

6. klassi lõpetaja saavutab A2- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:

1. mõistab lauseid ja sageli kasutatavaid väljendeid, mis seostuvad talle oluliste valdkondadega (nt info enda ja pere kohta, sisseostude tegemine, kodukoht, töö);

1. tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel igapäevastel teemadel;

2. kirjeldab lihtsate fraaside ja lausete abil oma perekonda, teisi inimesi ja elutingimusi ning väljendab oma vajadusi;
3. on kursis õpitavat keelt kõnelevate piirkondade/kogukondade oluliste nimede ja daatumitega (nt. tähtpäevad, pealinn), mõistab oma kultuuri ja teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;
4. väärtustab võõrkeelte oskust ja on motiveeritud keeli õppima;
5. kasutab võõrkeelseid veebikeskkondi, teadvustades nende võimalikke ohte ning omandab edasiseks keelte õppimiseks vajalikud oskused ja kohandab need enda vajadustele vastavaks.

Õpitulemuste saavutamine

Kõik II kooliastme õpitulemused ning nende saavutamiseks vajalikud õppetegevused ja -sisu toetavad otseselt II kooliastme üldpädevuste ning läbivatest teemadest tulenevate teadmiste, oskuste ja väärtushinnangute arendamist.

Õpetaja julgustab õpilast võõrkeeles suhtlema, suurendades suulise suhtluse kõrval järk-järgult kirjaliku väljenduse mahtu. Paralleelselt suulise väljendusoskusega suureneb kirjalike tööde maht, tähelepanu pööratakse õigekirjaoskuse ja tekstilooma arendamisele. Õpilast harjutatakse järjekindlalt kasutama sõnastikke, sõnaraamatuid, arvutit ning digivahendeid. Viimaste puhul tuleb õpetada mitte ainult tehnilist kasutamist, vaid eesmärk on eelkõige digikodaniku kasvatamine.

Õpilase sõnavara laiendamiseks pakutakse talle lugemiseks erinevaid eakohaseid tekste ning juhatakse teda ka iseseisvalt lugema (nt kodulugemine). Tekstidest arusaamise õpetamiseks ja loetu mõistmise kontrollimiseks kasutatakse mitmekesiseid töövõtteid (nt ennustav lugemine/kuulamine; lühi-, valik- ja õigete/vale vastustega küsimused). Suulist suhtlemisoskust arendatakse eri laadi paaris- ja rühmatöödega (nt mängud, rollimängud).

Julgustatakse õpilast oma mõtteid väljendama ja hoidutakse teda pidevalt eksimuste parandamiseks katkestamast. Teemasid käsitledes õpitakse tundma teisi kultuure ning kõrvutatakse neid oma kultuuriga. Õpetaja tutvustab ja selgitab erinevaid kultuurinähtusi. Õppetegevuste kaudu (nt arutelud) innustab õpetaja õpilast mõistma kultuurierinevusi, neid teadvustama ning arvestama.

Käsitletavat teemad

MINA JA TEISED. Iseloomu kirjeldav sõnavara, enda ja teiste välimuse kirjeldus (kasv ja kehaehitus, riietus, juuste ja silmade värv jne); enesetunne ja tervis (nt hea/halb tuju, kehaosad, kuidas olla terve, halva enesetunde põhjused, nõuanded jne); suhted sõpradega ja ühised tegevused; viisakusväljendid ja -normid (kellele mida ja kuidas öelda, kuidas käituda jne).

KODU JA LÄHIÜMBRUS. Kodu/elukoha sõnavara (korter, maja, eri ruumid, oma tuba, sisustus jmt), koduümbrust kirjeldav sõnavara (majad, park, põld, teed, väljakud jmt); pereliikmete ja lähisugulaste iseloomustus, ametid, tegevusalad, huvid; pereliikmete kodused tööd ja tegevused.

KODUKOHT EESTI. Eesti asukoha määratlemine (põhiilmakaared, naaberriigid), linna ja maad iseloomustav sõnavara, põhiline sümbolika (lipp, rahvuslill ja -lind jmt) ja põhilised tähtpäevad (jõulud, jaanipäev jmt); ilmastikunähtused; käitumine ja tegevused looduses eri aastaagadel.

RIIGID JA NENDE KULTUUR. Õpitava keele riigi/riikide olulisemad sümbolid (lipp, rahvuslind ja -lill jmt), põhilised tähtpäevad ja nendega seotud olulisemad tavad; igapäevaelu kumbed, mõned tuntumad sündmused ja saavutused ja nendega seotud nimed ajaloo- ja kultuurivaldkonnast, sh keele- ja kultuuriloolised seosed eesti keele ja kultuuriga; mõned eakohased aktuaalsed ühiskondlikud teemad, mis kajastavad selle kooliastme õpilaste huvide ringi ja käsitletavaid teemasid; Eesti ja õpitava keele riigi/riikide naaberriikide nimed, rahvused, keeled.

IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ NING VABA AEG. Päevakavajärgsed tegevused kodus, koolis ja vabal ajal (päevaplaan, helistamine, laua katmine, erinevate tegevustega seotud esemed/vahendid jmt); söögikorrad ja toiduained, tervislik toiduvalik; igapäevane hügieen; tee küsimine ja juhatamine (parem/vasak pool, otse jmt), koolitee kirjeldus; transpordivahendid; lihtsamad ostud erinevates poodides; lihtne sõnavara enesetunde kirjeldamiseks; koolipäeva kirjeldamine, kooli ja klassi iseloomustav sõnavara, tunniplaan, koolivaheajad; tuntumad ametid ja nendega seotud tegevused. Huvid (sport, filmid, raamatud, kollektioneerimine, reisimine jmt); erinevad vaba aja veetmise viisid (mitmesugused tegevused, üksi, sõprade, pereliikmetega jmt) ja nendega seotud keskkond/ümbrus, esemed; eelistuste põhjendamine.

MEEDIA. Meedia (ajakirjandus, raadio, televisioon, internet) ja selle eakohased kasutamisevõimalused ja võimalikud ohud. Minu meedia tarbimise harjumused.

Õpitegevused

Lühikesed lihtsad üksikud laused, sõnad ja väljendid; laiemad isiklikud ja igapäevased õpitud teemad; räägitakse aeglaselt ja selgelt, lihtne sotsiaalne suhtlus.

Vastuvõtutoimingud (kuuldu ja loetu mõistmine)

Kuuldu mõistmine

Aeglaselt ja selgelt, taustamürata esitatud tekst, lihtsad vestlused, lühikesed sõnumid ja jutustused tuttavatel teemal, seotud igapäevategevustega:

1. Kuulab audio/videoteksti, leiab ja/või sobitab kuuldu põhjal vastused küsimustele, järjestab tekstilõike ja pilte.
2. Järgib suuliselt antud mängureegleid, juhiseid ja töökäsku.
3. Kuulab teksti ja kirjutab kuuldu põhjal enda oma ning esitab selle.
4. Joonistab või täiendab kuuldu põhjal pilti.
5. Kuulab aeglaselt, taustamürata esitatud teadaandeid ja vastab faktiküsimustele.

Loetu mõistmine

Loeb lihtsaid ja lühikesi üldkasutatava sõnavaraga tekste tuttavatel teemal, leiab vajaliku info ja saab aru teksti mõttest:

1. Loeb iseseisvalt eakohast adapteeritud ilukirjanduslikku teksti ja täidab selle põhjal ülesandeid.
2. Loeb lühikesi tarbetekste ja täidab ülesandeid teksti põhjal, vahendab loetud infot emakeeles.
3. Järjestab sõnad lauseteks ja tekstilõigud tekstideks; sobitab pilte ja tekstilõike.
4. Järgib loetud lihtsaid mängureegleid ja juhiseid ning osaleb mängus ja/või juhib mängu.
5. Leiab internetist õpitavas keeles lühiteksti ja tutvustab seda kaaslastele.

Loome- ja suhtlustoimingud

Suulised toimingud

Osaleb vestluses tuttavatel teemal, kirjeldab lühidalt, kuid võib vajada abi:

1. Kordab uusi sõnu ja väljendeid õige häälduse, rõhu, rütmi ja intonatsiooniga.
2. Kirjeldab ennast, oma sõpru ja peret, huvialasid, harjumusi, päeva, nädalavahetust, koolivaheaega, kavatsusi tulevikus.
3. Kirjeldab pildil olevaid inimesi ja tegevusi.
4. Annab edasi lühikese lihtsa teksti põhisisu/räägib etteantud teemal, kasutades kava või muud tuge.
5. Osaleb rollimängus või koostab kaaslasega dialoogi, küsib ja annab infot, annab nõuandeid, saavutab kokkuleppe.
6. Küsib ja avaldab enda ja kaaslaste arvamust koos põhjendusega.
7. Esitab teksti põhjal küsimusi ning jutustab nende abil loetu ümber.

Kirjalikud toimingud

Kirjutab lühikesi kirjeldavat laadi jutukesti oma kogemustest ja ümbritsevast, lihtsaid teateid, lühisõnumeid, isiklikke kirju igapäevaেলuga seotud tegevustest. Kasutab lihtsaid sidesõnu ning rakendab õpitud õigekirjareegleid:

1. Kirjutab etteantud teemal.
2. Kirjeldab pilti.
3. Koostab paaris või rühmas küsimustiku, saadud tulemuste põhjal koostab lihtsa diagrammi või kirjaliku kokkuvõtte ja võrdleb tulemusi.
4. Koostab teksti arvutis ja tutvub võimalustega kasutada eesti keeles mitteesinevaid tähti ja diakriitilisi märke.

Hoiakud, väärtused, käitumine, koostöökultuuri loomine ja mitmekultuurilisus

Tutvub õpitava keele maa(de) suhtlusnormide eripäraga ja võrdleb neid teiste tuttavate kultuurinormidega.

1. Arutleb emakeeles, kuidas mitmekultuurilises keskkonnas suhelda ja käituda.

Keelekasutus (keerukus, täpsus ja ladusus)

1. Kasutab mõningaid lihtsaid tarindeid küll õigesti, kuid teeb pidevalt vigu ka grammatika põhivaras; siiski on enamasti selge, mida öelda tahab.
2. Valdab igapäevavajadustega piirnevat nappi sõnavara, mis on küllaldane, et tulla toime igapäevaste ja rutiinsete tuttavate toimingutega.

Info- ja andmekirjaoskus (andmete, info ja digisisu otsing, hindamine ja haldamine) + suhtlus- ja koostöö digikeskkonnas, digisisu loomine, digiturvalisus, probleemilahendus.

1. Kasutab vajadusel sõnaraamatut või digisõnastikku, õpiku koondtabeleid.
2. Õpetaja soovitusel kasutab keeleõpet arendavaid veebilehti ja rakendusi (ning arutleb nende eeliste ja puuduste üle).
3. Loob õpetaja juhendamisel õpieesmärkidest lähtuvat digisisu ja järgib autoriõigusi ning isikuandmete kaitset (sh viitab allikatele, küsib salvestamiseks luba, viitab autorlusele).

Kultuuri tarbimine ja loomine

1. Tarbib võõrkeelset meediasisu ja lihtsamat kirjandust (nt tutvub erinevate vanasõnadega ja võrdleb õpitava keele ja eesti keele vanasõnu paaristööna).
2. Osaleb sihtkultuuri alastel üritustel (sh projektid, koostööpäevad, mängud, konkursid).
3. Koostab loovtöid (nt luuletus, plakat, lauamäng) õpitava keele maa teemal üksi, paaris või rühmatööna.
4. Koostab ja kannab ette esitlusi (nii Eesti kui õpitava keele maade) ajaloo või kultuuri teemal (nt rahvustoidu valmistamine, moekollektsioon vms).

Õpioskused

1. Meenutab (õpetaja juhendamisel) abivahenditeta varemõpitud tunnis ja koduse tööna (vaba meenutamine üksi, paaris või rühmatööna).
2. Osaleb (õpetaja juhendamisel) vahelduvõppes (teadvustab unustamise ja pauside olulisust õpitava omandamisel).
3. Loob (õpetaja juhendamisel) seoseid sõnavara ja grammatika õppimiseks (nt ideekaardi koostamine, akronüümide moodustamine, sõnade grupeerimine; seaduspärasuste leidmine grammatikas).
4. Osaleb õpetaja juhiste järgi iseseisvalt paaris- ja rühmatöös.
5. Seab endale õpieesmärke ning hindab oma saavutusi koostöös õpetaja ja kaaslastega.

Lõiming ja läbivad teemad

1. Kasutab võõrkeeletunnis teistes õppeainetes õpitud.
2. Võõrkeele õppimisel kasutab varasema võõrkeele õppimise kogemust, leiab seoseid keelte vahel.
3. Mõistab mõtteid, tundeid, fakte ja arvamusi erinevatel (õppekava läbivatel) teemadel tuttavates situatsioonides, lähtudes enda vajadustest ja soovidest.

Keeleteadmised

Sulgudes olevad näited ei ole ammendav loetelu.

Lauseõpetus. Õigekiri õpitud sõnavara piires; suur ja väike algustäht (kuud, nädalapäevad, keeled, riigid); kirjavahemärgid (punkt, koma, küsi- ja hüüumärk, ülakoma); sõnajärg jaatavas, eitavas, küsivas lauses; rindlaused; rinnastavad sidesõnad (too, or); alistavad sidesõnad (when, because); kaudne kõne (saatelause olevikus); kõrvallaused (who/which); tingimuslausetes 0 ja I tüüp (if it rains).

Tegusõna. Future Simple, Past Continuous, Present Perfect. Tuleviku väljendamine (Present Simple, Present Continuous); Enam kasutatavad reegli- ja ebareeglipärased tegusõnad.

Nimisõna. Ebareeglipärane mitmus (man/men, tooth/teeth); aluse ja öeldise ühildumine; umbmäärane ja määrav artikkel+loendamatu nimisõna; artikli puudumine; enam kasutatavad väljendid artiklitega ja ilma (go home, have a headache, go to the theatre).

Omadussõna. Omadussõnade võrdlusastmed; omadussõnade võrdlemine (as...as, too..., enough; more... than); so/such+omadussõna.

Asesõna. Siduvad asesõnad (these/those, who); omastavate asesõnade absoluutvormid (mine, yours); enesekohased asesõnad (myself); umbmäärased asesõnad ja nende liitvormid (some/any/no).

Eessõna. Aja-, koha- ja viisimäärustes esinevad eessõnad; enam kasutatavad eessõnalised väljendid (next to, in the middle).

Arvsõna. Põhi- ja järgarvud; lihtmurrud (pool, veerand); kuupäevad, aastaarvud.

Määrsõna. Määrsõnade moodustamine; sagedusmäärsõnad (liitega -ly); järjestavad määrsõnad; ebareeglipärased määrsõnad (fast); viisimäärsõnad; hulga- ja määramäärsõnad (a little, a few, some, any, a lot).

Sõnatuletus. Arvsõna tuletusliited (-teen,-ty); nimisõna tuletusliited (-er, -or); määrsõna tuletusliide -ly.

III kooliaste (B1 keeletase)

Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

Põhikoolilõpetaja saavutab B1- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:

1. mõistab olulist endale tuttavat teemal, nagu töö, kool, vaba aeg vm;
2. saab enamasti hakkama välisriigis, kus vastavat keelt räägitakse;
3. koostab lihtsat teksti tuttavat või endale huvipakkuval teemal;

4. kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning põhjendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi ja plaane;
5. on kursis õpitavat keelt kõnelevate piirkondade/kogukondade oluliste faktidega;
6. mõistab oma kultuuri ja teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;
7. väärtustab võõrkeelte oskust ja on motiveeritud keeli õppima;
8. kasutab võõrkeelseid veebikeskkondi, teadvustades nende võimalikke ohte ning omandab edasiseks keelte õppimiseks vajalikud oskused ja kohandab need enda vajadustele vastavaks.

Õpitulemuste saavutamine

Kõik III kooliastme õpitulemused ja nende saavutamiseks vajalikud õppetegevused ja -sisu toetavad otseselt III kooliastme üldpädevuste ning läbivatest temadest tulenevate teadmiste, oskuste ja väärtushinnangute arendamist.

III kooliastmes arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt. Tunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Õpetaja julgustab õpilast kasutama õpitavat keelt aktiivselt nii tunnis kui ka keelekeskkonnas. Õpitulemuste saavutamiseks vajalikud eesmärgid ja tegevused kavandatakse õpetaja ning õpilase koostöös.

Õpetaja suunab õpilast lugema lühemaid eakohaseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste nii klassis kui ka iseseisvalt. Digipädevuse kujundamiseks juhitakse õpilasi suhtuma internetis loetusse kriitiliselt ning vastutama ka oma avaldatu eest.

Kuulamisoskuse arendamisel kasutatakse järjest enam autentseid audiovisuaalseid materjale.

Kirjutamisoskust arendatakse eri liiki loovtöödega (nt lühiülevaade, sündmuse kirjeldus, lühikirjand, projektitööd). Õpetaja suunab õpilasi keeleõpet analüüsivalt käsitlema ning märkama enda ja teiste keelekasutust. Õpilasi suunatakse kõrvutama nii koolis õpitavate kui ka õpilaste kodukeelte sarnasusi ja erinevusi, väärtustades seeläbi õppijate mitmekeelsust.

Õpetaja tutvustab ja selgitab erinevaid kultuurinähtusi. Õpetaja innustab õppetegevustes (nt aruteludes) õpilast mõistma kultuurierinevusi, neid teadvustama ning arvestama. Õpilast motiveeritakse huvi tundma õpitavat keelt kõnelevate maade kultuuri ja nendes ühiskondades

toimuva vastu. Õpilane õpib väärtustama mõtteviiside mitmekesisust, avaldama oma arvamust nähtu kohta ning arvestama erinevaid seisukohti.

Käsitletavad teemad

MINA JA TEISED. Võimed, tugevused ja nõrkused: mida oskan/suudan teha, milles olen nõrk, mida vaja arendada (sama teiste kohta); sõprus-, armastussuhted, sallivus; kultuurispetsiifilised käitumismaneerid ja oskus nendega arvestada. Vaimne tervis ja selle hoidmine.

KODU JA LÄHIÜMBRUS. Sündmuste ja tähtpäevade tähistamine perekonnas ja kodukohas; kodukoha vaatamisväärsuste tutvustamine.

KODUKOHT EESTI. Loodusrikkused (mets, loomad, vesi, puhas õhk jmt) ja nende hoidmine linnas ja maal (prügiliigid, taaskasutamise võimalused jmt); linna- ja maaelu võrdlus; tuntumad vaatamisväärsused Eestis.

RIIGID JA NENDE KULTUUR. Õpitava keelega seotud kultuuriruumi kuuluvate riikide lühitutvustus (pealinnad, rahvad, keeled, eripära jmt); teiste maailmas tuntumate riikide nimed, rahvad ja keeled, mida nad räägivad.

IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ NING VABA AEG. Erinevad tervislikku eluviisi tagavad tegevused (sport, puhkus, reisid jmt), tervislikud toitumisharjumused; sisseostud ja suhtlemine teeninduses (kauplus, turg, hotell, postkontor, rongi- ja bussijaam jmt); erinevate turvalisust tagavate käskude ja keeldude mõistmine (liiklus, loodus, linnakeskkond jmt); erinevate ametite ja nendega seonduvate töökohtadega seotud sõnavara, edasiõppevõimalused; igapäevase keskkonnakaitsega seotud tegevused (prügi sorteerimine, säästlikkus energiatarbimisel jt); eeskujud; spordialad, kirjanduse-, kunsti- ja muusikaliigid; kultuuride eripära ja mitmekultuurilisus.

MEEDIA. Meediast saadav kasu ja võimalikud ohud, meediažanrid, allikakriitilisus, suhtlemisnormid ja -eetika internetis.

Õpitegevused

Selge kirjakeel, lühikesed lood, faktiteadmised; tuttavad igapäevased (ja lihtsamad abstraktsed) teemad, isiklik arvamus; igapäevakeeles hakkamasaamine.

Vastuvõtutoimingud (kuuldu ja loetu mõistmine)

Kuuldu mõistmine

Selge häälduse ja loomuliku tempoga üldkeelne kõne; autentne ja vahetu suhtlus või salvestatud tekst tuttavalt, igapäevasel teemal; taipab peamist sõnumit ja üksikasju:

1. Kuulab autentset teksti, tunneb ära erinevad tekstiliigid ja mõistab nende põhisisu ja eesmärgi.
2. Kuulab lihtsamaid illustreeritud esitlusi või ettekandeid tuttavatel teemadel, jälgib esitluse struktuuri, vajadusel teeb märkmeid.
3. Kuulab ja saab aru detailselt infost.

Loetu mõistmine

Loeb ja mõistab selge arutluskäiguga pikemaid tekste erinevatel teemadel, suudab jälgida sündmuste arengut ning leiab vajaliku info:

1. Loeb erinevaid tekstitüüpe erinevatel teemadel, mis lubab pidada regulaarset suhtlust.
2. Loeb ja vahendab erinevaid meediatekste, analüüsib teksti, hindab kriitiliselt infoallika usaldusväärsust, teeb kokkuvõtte sündmustest.
3. Loeb kohandatud eakohast ilukirjandust, analüüsib sündmuseid, vastab küsimustele ja loob seoseid.
4. Viib loetud teksti teise vormi.

Loome- ja suhtlustoimingud

Suulised toimingud

Kasutab lihtsaid seostatud lauseid; tuleb enamasti toime vähemtüüpilistes suhtlusolukordades, hääldus on selge, intonatsiooni ja rõhuvead ei häiri suhtlust:

1. Osaleb vestlustes, mis puudutavad igapäevaseid sündmusi, olukordi ja tundeid.
2. Esitleb tuttavat või huvipakkuvat teemat, referaati või uurimistööd, vastab küsimustele, annab selgitusi ja kommentaare, edastab informatsiooni.
3. Esineb veenvalt ja kaasavalt, esitab oma teksti hea intonatsiooni, rütmi ja selge rõhuasetusega.

4. Osaleb arutelus igapäevaelu teemadel kirjeldades enda kogemusi ja erinevaid sündmusi, unistusi ja eesmärke, selgitab lühidalt oma seisukohti.
5. Kirjeldab sündmusi, olukordi ja tundeid loetud raamatust, filmist või kogemusest; annab edasi infot selgest, hästi liigendatud informatiivsest tekstist.
6. Annab kaaslastele tagasisidet.

Kirjalikud toimingud

Kirjutab õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, lihtsaid tarbetekste, kirjeldab tegelikku või kujuteldavat sündmust, väljendab ja vahendab tundeid, mõtteid, arvamusi ning kogemusi. Koostab eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte:

1. Kirjutab lihtsat sidusat teksti tuttavale ja isiklikku huvi pakuval teemal, kus kirjeldab oma tundeid ja reaktsioone ning põhjendab neid.
2. Kirjeldab olukordi, kavatsusi, paiku, isikuid ja sündmusi; esitab kirjalikke juhtnööre.
3. Kirjutab lühemaid arutlevaid tekste, milles põhjendab oma arvamust, tundeid, toob näiteid loetust või nähtust, põhjendab, selgitab.

Hoiakud, väärtused, käitumine, koostöökultuuri loomine ja mitmekultuurilisus

Kasutab kultuuriteadmisi suhtlemisel nii tunnis kui väljaspool õppetööd.

1. Teeb projektitöid.
2. Kõrvutab ja analüüsib keelte ning kultuuride sarnasusi ja erinevusi, tuvastab seoseid ning jälgib oma keelekasutust.
3. Väärtustab enda ja teiste kultuuri ning suhtub lugupidavalt kultuurilistesse eripäradesse.
4. Toetab kultuuridevahelistes suhtluses teisi ja arvestab rühmaliikmete tundeid ja eri maailmavaateid.
5. Teeb koostööd erinevate kultuuriliste taustadega inimestega ja näitab üles huvi ja mõistmist.

Keelekasutus (keerukus, täpsus ja ladusus)

1. Kasutab tuttavas olukorras üsna õigesti tüüpkeelendeid ja moodustusmalle, ehkki emakeele mõju on märgatav; tuleb ette vigu, kuigi on selge, mida väljendada tahab.
2. Valdab tuttavate temade ja igapäevaolukordadega seotud põhisonavara, kuigi vahel võib ette tulla kaudset väljendust; teeb märkimisväärseid vigu, kui on vaja väljendada keerukamat mõtet või kui kõneaine ja olukord on võõrad.

Info- ja andmekirjaoskus (andmete, info ja digisisu otsing, hindamine ja haldamine) + suhtlus- ja koostöö digikeskkonnas, digisisu loomine, digiturvalisus, probleemilahendus.

1. Kasutab iseseisvalt ja eesmärgipäraselt abimaterjale ülesande lahendamiseks (õpiku sõnaraamat, koondtabelid, digirakendused).
2. Otsib infot ja kasutab võõrkeelseid veebikeskkondi (analüüsib sisu, teadvustab nende võimalikke ohte).
3. Kasutab digivahendeid (sh tehisintellekti) eetilisel (esitab küsimusi, hindab saadud vastuseid) ja järgib akadeemilisi tavasid (korrektne viitamine, info kontrollimine, autorlus, jne).
4. Teadvustab veebikeskkondade võimalikke ohte (analüüsib sisu, haldab ja kaitseb oma digitaalset identiteeti).

Kultuuri tarbimine ja loomine

1. Vaatab filme võõrkeeles, kuulab võõrkeeles muusikat, jälgib sotsiaalmeedias mõnda eakohast ja silmaringi avardavat sisu; saab aru enamiku teleuudiste sisust.
2. Kasutab sihtkeelt suhtlemisel nii tunnis kui väljaspool õppetööd (dialog, rollimäng, väitlus jne) järgides vastava keele/ kultuuri suhtlusnorme.
3. Osaleb sihtkultuuri alastel üritustel (sh õpilasvahetus, konkursid ja olümpiaadid).
4. Vahendab tarbitavat kultuuri kirjalikult ja suuliselt (kokkuvõtted, esitlused, soovitusel kirjandusest, muusikast, meediasisust jne).

Õpioskused

1. Valib ja rakendab iseseisvalt endale sobivaid õpistrateegiaid (nt. õpitu meenutamine, eelteadmiste aktiveerimine, seostamine varasemate teadmistega teistes ainetes), loob struktureeritud ja tähendusliku õppematerjali (märksõnade leidmine, spikri koostamine, mõistekaardi tegemine), koostab oma õpisõnaraamatu (portfoolio).
2. Seab ise või õpetaja abiga endale õpieesmärgid ja kavandab õpitegevusi nende saavutamiseks.
3. Koostöös õpetajaga märkab oma edusamme, annab oma teadmistele ja oskustele hinnanguid ja kasutab saavutatut edasisel õppimisel.
4. Töötab iseseisvalt paaris ja rühmas.
5. Hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.

Lõiming ja läbivad teemad

1. Kasutab võõrkeeleõppes omandatud teadmisi ja oskusi teiste õppeainete omandamisel ja vastupidi.
2. Kasutab võõrkeelset infootsingut loovtöö koostamiseks.
3. Mõistab ja väljendab kontseptsioone, mõtteid, tundeid, fakte ja arvamusi erinevatel (õppekava läbivatel) teemadel nii suuliselt kui ka kirjalikult endale tuttavates ühiskondlikes ja kultuurisituatsioonides, lähtudes enda vajadustest ja soovidest.

Keeleteadmised

Sulgudes olevad näited ei ole ammendav loetelu.

Lauseõpetus. Põimlused; fraaside ja lausete ühendamise; alistavad sidesõnad (however, though); it/there lause algul; tingimuslused 0-III, I wish ..., if only ...; kaudne kõne (aegade ühildumine, küsimused, korraldused, palved); kokku- ja lahkukirjutamise põhijuhud; kirjvahemärgid (jutumärgid); sõnade poolitamise põhireeglid (liitsõnad); defineerivad ja mittedefineerivad kõrvallused (the boy who lives next door); küsijätke kasutamine (doesn't he?).

Tegusõna. Harvemini esinevad ebareeglipärased tegusõnad (grind, sew, ...); isikuline tegumood (Past Perfect, Present Perfect).

Nimisõna. Ainsuslikud ja mitmuslikud nimisõnad; liitnimisõnad; artikli kasutamine isikunimedega ja geograafiliste nimedega; väljendid artiklitega ja ilma.

Omadussõna. Omadussõnade kasutamine rahvusest ja kodakondsusest kõneldes; eritüvelised võrdlusastmed (old-elder); enough/too+omadussõna; omadussõna nimisõna funktsioonis (the poor).

Asesõna. Umbmäärased asesõnad (either, neither, several, each, all, another).

Eessõna. Enam kasutatavad eessõnalised väljendid (take part in, look forward to); eessõnad viisimäärustes (with, without).

Arvsõna. Protsent; aritmeetilised põhitehted; kümnendmurrud; arvsõna "0" erinev lugemine.

Määrsõna. Määrsõnade liigid ja võrdlemine; määrsõna koht lauses. So / such.

Sõnatuletus. Liitsõnad; enam kasutatavad ees- (re-, un-) ja järelliited (-ness, -ion, -ous) nimi-, omadus-, tegusõnade moodustamiseks.

Ainekava

B võõrkeel

Õppeaine kirjeldus

B-võõrkeele õppes üldiselt keskendutakse kuuele teemavaldkonnale: mina ja teised; kodu ja lähiümbrus; kodukoht Eesti; riigid ja nende kultuur; igapäevaelu, õppimine ja töö ning vaba aeg ja meedia. Nende käsitlemisel lähtutakse vastava kooliastme õpilaste keeleoskustasemest, kogemustest, huvidest ning vajadustest. B-võõrkeelte õppe puhul saab õpilane juba rakendada oma A-võõrkeele õppimise kogemust. Keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Vajaduse korral kohandab õpetaja oma keele tasemekohaseks ja/või jagab toetavaid selgitusi. B-võõrkeele õpetamisel lähtutakse ainevaldkonna kirjelduses toodud põhimõtetest. II kooliastme lõpuks on õpilane saavutanud A1 keeleoskustaseme ja III kooliastme lõpuks A2 keeleoskustaseme.

Keeleteadmiste klassifikatsioon näitab, millisel kooliastmel mingit keeleteadmist õpetama hakatakse, mitte selle omandamist. See ei kajasta keelepädevuse kujunemist. Keeleteadmisi tuleb vaadelda ühtsete keeleoskustasemete kontekstis, lähtudes sellest, milliseid grammatika komponente mingil tasemel kirjeldatud keeletoiminguteks võiks vaja minna. Keelestruktuurid on seotud sellel kooliastmel saavutatava keeleoskustasemega, seega tuleb neid käsitleda koos kooliastmete õpitulemustega osaoskustes.

II kooliaste (A1 keeletase)

Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

6. klassi lõpetaja saavutab A1-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:

1. mõistab ja kasutab igapäevaseid väljendeid ja lihtsamaid fraase, et oma vajadusi rahuldada;
2. tutvustab ennast ja teisi ning pärib elukoha, tuttavate inimeste ja asjade järele ning vastab sarnastele küsimustele;
3. suudab suhelda lihtsas keeles, kui vestluskaaslane räägib aeglaselt ja selgelt ning on valmis aitama.

Õpitulemuste saavutamine

Õpilase eest lähtuvalt on õpetuses olulised mängulisus, mitmekesisus, uudsed õppematerjalid ja õpitoovormid. Rõhk on kuulamisel ning rääkimisel. Õpilased õpivad eristama võõrkeele häälikuid, häälikuühendeid, sõnarõhku ja lauseintonatsiooni ning omandavad õige hääldusaluse. Selleks kasutatakse muu hulgas (rütmi)salme ja laule. Kuulatakse nii adapteeritud ja õpiotstarbelisi tekste (nt lühidialooge ja –monolooge) kui ka autentset kõnet. Õpetaja julgustab õpilasi analoogia põhjal kasutama õpitud väljendeid ning lühilauseid. Loetakse ja kirjutatakse peamiselt seda, mis on suuliselt omandatud. Õpitu kinnistamine tagatakse süstemaatilise kordamise ja eelnenud materjaliga seostamise teel. Õpilast harjutatakse järjekindlalt kasutama sõnastikke, sõnaraamatuid, arvutit ning digivahendeid.

Õpetaja tutvustab õpetatava keele maa(de)le iseloomulikke kultuuritavasid, nt rahvuspihi, kasutades erinevaid näitlikustamise vahendeid (nt filmilõigud, muusikavideod, veebivõimalused). Digivahendite kasutamine võimaldab mitmekesistada tunde ja motiveerida õpilasi õppima.

Õppetegevuste kaudu innustab õpetaja õpilast mõistma kultuurierinevusi, neid teadvustama ning arvestama. Õpetaja väärtustab õppijate mitmekeelsust ja -kultuurilisust, suunates neid märkama oma teadmisi eri võõrkeeltest ja kultuuridest, kaasates koolis õppivaid eri rahvusest õpilasi ning võimaldades neil jagada oma teadmisi ja kogemusi.

Metoodiliste võtete valikul lähtutakse eakohasusest.

Käsitletavad teemad

MINA JA TEISED. Eenesee ja kaaslaste tutvustus (nimi, rahvus, sugu, vanus, elukoht jmt) ning välimuse kirjeldus (kasv, kehaehitus, juuste ja silmade värv jmt), enesetunne (nt hea/halb tuju); ühised tegevused sõpradega (mis mulle ja mu sõpradele meeldib teha); viisakusväljendid (kellele mida ja kuidas öelda, kuidas käituda).

KODU JA LÄHIÜMBRUS. Pereliikmete ja lähisugulaste tutvustus (nimi, vanus, sugu) ning iseloomustus (amet, tegevusala, huvid); kodu asukoha lühikirjeldus (riik, linn/maakoht, mõni iseloomustav omadussõna).

KODUKOHT EESTI. Eesti riigi nimi, asukoht, pealinn, oma rahvus, keel; linna ja maad iseloomustav põhisonavara (maja, park, mets, mägi jmt); aastaegade nimetused ja põhilised aastaegade ilma kirjeldavad väljendid (hea/halb ilm, päikseline, vihmane jmt).

RIIGID JA NENDE KULTUUR. Õpitava keele riigi/riikide nimetused vastavas keeles, tuntumad tähtpäevad ning nendega seotud tavad.

IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ NING VABA AEG. Päevakavajärgsed tegevused kodus, koolis (päevaplaan, kellaajad, õppeained, õppevahendid jmt); peamiste söögikordade nimed (hommik, lõuna, õhtu) ja mõned olulisemad söögid-joogid (kohv, tee, võileib, helbed jmt). Lihtsamad tegevused ja eelistused (lugemine, muusika kuulamine, mängimine, sport, lemmiktoit, lemmikloom jmt).

MEEDIA. Tuntuimad meedialiigid ja meedia tarbimise eelistused.

Õpitegevused

Üksikud sõnad, lühikesed ja väga lihtsad fraasid ja väljendid; räägitakse aeglaselt ja selgelt; isiklikud ja igapäevased, õpitud teemad; arusaamist toetab pildimaterjal.

Vastuvõtutoimingud (kuuldu ja loetu mõistmine)

Kuuldu mõistmine

Aeglane, sidus ja selge kõne, lühikesed ja lihtsad pildimaterjaliga toetatud tekstid (üksikud sõnad, fraasid ja väljendid) ja tuttava situatsiooniga seotud lühikesed dialoogid:

1. Kuulab, kordab ja eristab erinevaid häälikuid.
2. Kuulab autentset ja õppeotstarbel salvestatud kõnet, kordab, jäljendab, plaksutab kaasa, näitab käega.
3. Reageerib teatud sõnale või fraasile vastava tegevusega.
4. Täiendab pilti või teksti, sobitab ja leiab vajaliku kuuldu põhjal.
5. Mängib tähelepanelikku kuulamist nõudvaid mängu.
6. Kuulab laule ja luuletusi ning täidab nende põhjal ülesandeid.

Loetu mõistmine

Tunneb ära, loeb ja hääldab õpitava keele tähemärke, sõnu ja fraase õpitud sõnavara piires; loeb lühikesi lihtsaid tekste ja leiab neist vajaliku faktiinfo:

1. Tutvub tähestikuga ja harjutab seda.

2. Loeb häälega.
3. Loeb ja mõistab õpetaja abiga tööjuhendit või küsimust.
4. Loeb lühikesi piltidega varustatud lugusid.
5. Paneb tekstilõigud õigesse järjekorda; reastab lauseid vastavalt sisule.
6. Tunneb ära ja vajadusel märgib tekstis tuttavad sõnad ja väljendid, eristab õiged ja valed väited.

Loome- ja suhtlustoimingud

Suulised toimingud

Kasutab õpitud lihtsaid sõnu ja lausemalle, osaleb lühidialoogis; vajab vestluskaaslase abi ja võib toetuda emakeelele ja žestidele:

1. Kordab häälikuid, silpe, sõnu või fraase.
2. Kasutab etteantud / õpitud väljendeid ja lauseid.
3. Esitab kaasõpilastele küsimusi ja teeb ettepanekuid.
4. Räägib mudeli järgi.
5. Koostab ja harjutab lihtsaid lauseid ootuspärase info edastamiseks.
6. Kasutab dialoogides õpitud pöördumisi, vabandusi, viisakusväljendeid.
7. Esitab laule ja luuletusi.
8. Koostab lihtsaid sõnamänge ja mängib neid.
9. Küsib, kas teised said temast aru ning mida nad arvavad.

Kirjalikud toimingud

Tunneb õpitava keele kirjatahti ning õpitud sõnavara õigekirja, kasutab lause alguses suurtähte ja lause lõpus õiget kirjavahemärki; koostab lühikesi lauseid õpitud mallide järgi, kirjutab lühidalt iseendast ja teistest inimestest:

1. Teeb ära kirja ja kirjutab mudeli järgi.
2. Kirjutab kuuldu järgi sõnu, väljendeid, lauseid.
3. Kirjutab isikuandmeid.
4. Kirjutab sõnadega numbreid, arve, kuupäevi, jne.
5. Kirjutab etteantud näitajate alusel loo iseendast ja oma perekonnast, koduloomast vm.
6. Kirjutab etteantud info alusel lühikese teate/(e-)kirja, miniloo sotsiaalmeediasse või õpilaslehte.
7. Täidab lünkteksti.
8. Võrdleb pilte, otsib esemeid, kirjutab lauseid puuduolevate esemete kohta.
9. Koostab lühikese loovtöö kas üksi või rühmas.

Hoiakud, väärtused, käitumine, koostöökultuuri loomine ja mitmekultuurilisus

Kasutab korrektselt tervitus- ja hüvastijätuväljendeid.

1. Arutleb õpetaja juhendamisel eesti keele, emakeele ja õpitava võõrkeele viisakusnormide sarnasuste ning erinevuste üle.
2. Kasutab suhtlemisel õpitava keele viisakus- ja kultuurispetsiifilisi väljendeid.

Keelekasutus (keerukus, täpsus ja ladusus)

1. Kasutab vaid üksikuid äraõpitatud tarindeid ja lausemalle, kuid ka nendes tuleb ette vigu.
2. Teab väga lihtsaid sõnu/viipeid, fraase ja lauseid mõne konkreetse olukorra kohta.
3. Vajadusel kompenseerib keeleteadmiste puudumist teiste eneseväljendusvahenditega (žestid, joonistamine jne).

Info- ja andmekirjaoskus (andmete, info ja digisisu otsing, hindamine ja haldamine) + suhtlus- ja koostöö digikeskkonnas, digisisu loomine, digiturvalisus, probleemilahendus.

1. Kasutab õpiku sõnastikku või sõnade loendit.

2. Kasutab internetiotsingut vajaliku materjali leidmiseks.
3. Kasutab digikeskkondi õppetöoks (sh koostöiselt).
4. Haldab ja kaitseb oma digitaalset identiteeti.

Kultuuri tarbimine ja looming

1. Tarbib võõrkeelset meediasisu (multifilmid, videod, muusika, jne).
2. Osaleb sihtkultuuri alastel üritustel (võõrkeelepäevad, tähtpäevade tähistamine).
3. Tutvub õpetatava keele maa(de)le iseloomulike kultuuritavadega (nt rahvuspühad).
4. Tutvub ja näitab kaardil riike ja pealinnu, kus kõneldakse õpitavat keelt.
5. Osaleb (vajadusel eesti keeles) mitmekeelsust ja -kultuurilisust puudutavates aruteludes (nt oma reisikogemuse, eri rahvusest kaasõpilase, teksti- ja videomaterjali näitel).

Õpioskused

1. Kasutab (õpetaja juhendamisel) erinevaid õpistrateegiaid: kordamine, seostamine, meenutamine, jne.
2. Õpib (õpetaja juhendamisel) oma vigadest õppima (teeb vigade parandusi, seab õpieesmärke jne) ja kaaslasi tagasisidestama.
3. Kasutab digivahendeid õppimiseks ja teadmiste kinnistamiseks (veebisõnastik, viktoriinid, sõnakaardid, keeleõppekeskkonnad, info otsimine jne).
4. Osaleb õpetaja juhendamisel paaris- ja rühmatöös.

Lõiming ja läbivad teemad

1. Kasutab võõrkeeletunnis teistes õppeainetes õpitut.
2. B-võõrkeele õppimisel kasutab varasema võõrkeele õppimise kogemust.

3. Mõistab mõtteid, tundeid ja fakte erinevatel (õppekava läbivatel) teemadel tuttavates situatsioonides, lähtudes enda vajadustest ja soovidest.

Keeleteadmised

Sulgudes olevad näited ei ole ammendav loetelu.

KIRI JA HÄÄLDUS. Vene tähestik (nii trüki- kui kirjatähed). Siduskiri: soovituslik on lähtuda samadest nõudmistest, mis on emakeele siduskirja suhtes sama kooli algkoolis.

Nimede kirjutamine vene ja eesti keeles, translitereerimise reeglid. Tähemärkide häälikuline tähendus. Sõnarõhk.

Täishäälikute hääldamine eel- ja järelrõhulistes silpides, reduktsioon.

Kaashäälikud. Sisihäälikute hääldamine. Häälikute sarnastumine: helilised/helitud, palataalsed/mittepalataalsed.

NIMISÕNA. Grammatiline sugu: naissoost nimisõnad –a/-я lõpuga; meessoost sõnad, mille lõpus on kaashäälik või –й ja -a/-я (папа, дедушка, дядя); kesksõost sõnad -o/-e lõpuga.

Nimisõnade mitmuse nimetava käände moodustamine (ы- ja и- lõpulised meessoost ja naissoost sõnad; а- ja я- lõpulised kesksõost ja meessoost sõnad).

OMADUSSÕNAD. Omadussõna lõpud ainsuse ja mitmuse nimetavas käändes (tüve lõpphäälik palataliseerimata/ palataliseeritud; küsimused какой? какая? какое? какие?). Omadussõna ühildumine nimisõnaga ainsuse ja mitmuse nimetava käändes.

TEGUSÕNA. I pöördkond (есть-, ать-, ять- lõpulised tegusõnad) ja II pöördkond (ить- lõpulised tegusõnad). Tegusõnade pööramine olevikus.

Eitav kõne: Я не играю, Мальчик не играет, Мы не играем jne.

ASESÕNA. Isikulised asesõnad nimetavas käändes.

Omastavad asesõnad ainsuses ja mitmuses.

MÄÄRSÕNA. Hinnangut väljendavad mäarsõnad (хорошо, плохо).

Määrsõnade здесь, тут, там kasutamine.

ARVSÕNA. Põhiarvsõnad. Küsimus сколько лет?, vastus (nimisõnaga год, года / лет).

ABISÕNAD. Rinnastav sidesõna и.

Eitussõna нет (nt нет отца, мамы, книги).

Rinnastavad sidesõnad а, но.

LAUSE STRUKTUUR. Küsimused Кто это? Что это; Где? ja vastused lihtlaused näidete abil.

III kooliaste (A2 keeletase)

Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

9. klassi lõpetaja saavutab A2- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:

1. mõistab lauseid ja sageli kasutatavaid väljendeid, mis seostuvad talle oluliste valdkondadega (nt info enda ja pere kohta, sisseostude tegemine, kodukoht, töö);
2. tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel igapäevastel teemadel;
3. kirjeldab lihtsate fraaside ja lausete abil oma perekonda, teisi inimesi ja elutingimusi ning väljendab oma vajadusi;
4. on kursis õpitavat keelt kõnelevate piirkondade/kogukondade oluliste nimede ja daatumitega (nt. tähtpäevad, pealinn);
5. mõistab oma kultuuri ja teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;
6. väärtustab võõrkeelte oskust ja on motiveeritud keeli õppima;
7. kasutab võõrkeelseid veebikeskkondi, teadvustades nende võimalikke ohte ning omandab edasiseks keelte õppimiseks vajalikud oskused ja kohandab need enda vajadustele vastavaks.

Õpitulemuste saavutamine

Kõik III kooliastme õpitulemused ning nende saavutamiseks vajalikud õppetegevused ja -sisu toetavad otseselt III kooliastme üldpädevuste ning läbivatest teemadest tulenevate teadmiste, oskuste ja väärtushinnangute arendamist.

III kooliastmes arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt. Tunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Õpitulemuste saavutamiseks vajalikud eesmärgid ja tegevused kavandatakse õpetaja ning õpilase koostöös. Õpetaja julgustab õpilast kasutama õpitavat keelt aktiivselt nii tunnis kui ka keelekeskkonnas.

Õpetaja suunab õpilast lugema lühemaid eakohaseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste nii klassis kui ka iseseisvalt. Digipädevuse kujundamiseks juhitakse õpilasi suhtuma Internetis loetusse kriitiliselt ning vastutama ka enda avaldatu eest.

Kuulamisoskuse arendamisel kasutatakse järjest enam autentseid audiovisuaalseid materjale (nt lühiteadaanded, reklaamid, uudised, podcast'id, raadiosaated, filmilõigud). Kirjutamisoskust arendavad peale mudelkirjutamise ka eri liiki loovtööd. Rääkimisoskuse arendamiseks tuleb julgustada õpilast oma mõtteid väljendama ning hoiduda teda eksimuste parandamiseks pidevalt katkestamast.

Õpetaja suunab õpilasi keeleõpet analüüsima, õpetades märkama enda ja teiste keelekasutusvigu ning kõrvutama keelte sarnasusi ja erinevusi. Kõrvutades koolis õpitavaid ning õpilaste kodukeeli, väärtustatakse õppijate mitmekeelsust.

Õpetaja tutvustab ja selgitab erinevaid kultuurinähtusi ning innustab õpilasi kultuurierinevusi teadvustama, mõistma ja arvestama. Õpilases äratatakse huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuuri ning nendes ühiskondades toimuva vastu. Õpilane õpib väärtustama mõtteviiside mitmekesisust, avaldama oma arvamust nähtu või kuuldu kohta ning arvestama erinevaid seisukohti.

Õpilane:

1. mõistab üldjoontes lühikest lihtsat igapäevasuhtlust, kui kõneldakse aeglaselt ja selgelt;

2. mõistab väga lihtsat selge ülesehitusega ettekannet või esitlust tuttavatel teemal, kui seda illustreeritakse slaidide, konkreetsete näidete või diagrammidega ja kõneldakse aeglaselt, selgelt ning vajadusel korrates;
3. mõistab lühikeste lihtsate ja selgete sõnumite või teadaannete põhisisu;
4. osaleb lihtsas igapäevasuhtluses, kui see seisneb otseses infovahetuses tuttavatel teemal;
5. kirjeldab lihtsate lausetega ennast, oma perekonda, teisi inimesi, kohti ja asju;
6. räägib lihtsate lausetega oma huvidest ja eelistustest ning varem toimunud ja tulevastest tegevustest;
7. esitab lihtsat eelnevalt ettevalmistatud ja päheõpitud teksti;
8. kasutab prosoodilisi vahendeid (rõhku, intonatsiooni, rütmi) võrdlemisi hästi tuttavate igapäevaste sõnade ja fraaside hääldamisel;
9. mõistab igapäevaseid silte ja teateid avalikes kohtades;
10. leiab lühikestest tarbetekstidest teatud harjumuspärasest teavet;
11. mõistab lihtsaid tekste, isiklikke e-kirju või postitusi, kui teema on tuttav;
12. mõistab olulist teavet lühiuudises;
13. kirjutab lühikesi lihtsaid teateid, e-kirju ja tekstisõnumeid;
14. kirjutab lihtsaid tekste tuttavatel teemal, väljendades oma muljeid ja arvamusi;
15. kirjeldab toimunud ja kavandatud tegevusi;
16. ühendab lauseid enamkasutatavate sidesõnadega

Käsitletavad teemad

MINA JA TEISED. võimed, tugevused ja nõrkused: mida oskan/suudan teha, milles olen tugev/nõrk (sama teiste kohta); iseloomu kirjeldav sõnavara; kehaosad, kuidas olla terve,

kergemad terviseprobleemid (peavalu, palavik jmt); suhted sõprade ja lähikondlastega: nt sõprus- ja armastussuhted ja nendega seonduvad probleemid.

KODU JA LÄHIÜMBRUS. kodu/elukoha sõnavara (korter, maja, eri ruumid, oma tuba, sisustus jmt), koduümbrust kirjeldav sõnavara (majad, park, põld, teed, väljakud jmt); sündmuste ja tähtpäevade tähistamine perekonnas ja kodukohas; elukoha kirjeldus (maja, tuba jmt); kodukoha vaatamisväärsuste tutvustamine, pereliikmete kodused tööd ja tegevused.

KODUKOHT EESTI. Eesti lühikirjeldus (riigikord, naaberriigid jmt), põhiline sümbolika (lipp, rahvuslill ja,-lind jmt), põhilised tähtpäevad (jõulud, jaanipäev jmt) ja kultuuritavad (laulu- ja tantsupeod jmt); mõned tuntumad Eesti vaatamisväärsused; linna- ja maaelu kirjeldav sõnavara; ilmastikunähtused; käitumine ja tegevused looduses eri aastaegadel; loodusrikkused (mets, puhas õhk, vesi, loomad jmt) ja nende hoidmine linnas ja maal (prügiliigid, materjalid, taaskasutamise võimalused jmt).

RIIGID JA NENDE KULTUUR. õpitava keele riigi/riikide olulisemad sümbolid, põhilised tähtpäevad ja kombed; mõned tuntumad sündmused ja saavutused ja nendega seotud nimed ajaloo- ja kultuurivaldkonnast; õpitava keelega seotud kultuuriruumi kuuluvate riikide lühitutvustus (pealinnad, rahvad, keeled, eripära jmt); Eesti ja õpitava keele riigi/riikide ja tuntumate maailmariikide nimed, rahvused ja keeled.

IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ NING VABA AEG. transpordivahendid; koolitee ja koolipäeva kirjeldus; kooli ja klassi iseloomustav sõnavara, tunniplaan, koolivaheajad; toiduained, tervislik toiduvalik, igapäevane hügieen; sisseostud ja suhtlemine teeninduses (kauplus, turg, transport jmt); helistamine ning internetisuhtlus; tuntumad ametid, nendega seotud tegevused, edasiõppe võimalused (koolitüübid jmt; igapäevase keskkonnakaitsega seotud tegevused (prügi sorteerimine, säästlikkus energiatabimisel jt). Huvid (sport, filmid, raamatud, kollektsioneerimine, reisimine jmt); erinevad vaba aja veetmise viisid (üksi, sõprade, pereliikmetega jmt), eelistuste põhjendamine; erinevad spordialad, kirjanduse-, kunsti- ja muusikaliigid; kultuuride eripära ja mitmekultuurilisus.

MEEDIA. meedia (ajakirjandus, raadio, televisioon, internet) ja selle eakohased kasutamismõisted ja võimalikud ohud. Minu meedia tarbimise harjumused. Allikakriitika. Suhtlemisnormid ja -eetika internetis.

Õpitegevused

Lühikesed lihtsad üksikud laused, sõnad ja väljendid; laiemad isiklikud ja igapäevased õpitud teemad; räägitakse aeglaselt ja selgelt, lihtne sotsiaalne suhtlus.

Vastuvõtutoimingud (kuuldu ja loetu mõistmine)

Kuuldu mõistmine

Aeglaselt ja selgelt, taustamürata esitatud tekst, lihtsad vestlused, lühikesed sõnumid ja jutustused tuttavale teemal, seotud igapäevategevustega:

1. Kuulab audio/videoteksti, leiab ja/või sobitab kuuldu põhjal vastused küsimustele, järjestab tekstilõike ja pilte.
2. Järgib suuliselt antud mängureegleid, juhiseid ja töökäsku.
3. Kuulab teksti ja kirjutab kuuldu põhjal enda oma ning esitab selle.
4. Joonistab või täiendab kuuldu põhjal pilti.
5. Kuulab aeglaselt, taustamürata esitatud teadaandeid ja vastab faktiküsimustele.

Loetu mõistmine

Loeb lihtsaid ja lühikesi üldkasutatava sõnavaraga tekste tuttavale teemal, leiab vajaliku info ja saab aru teksti mõttest:

1. Loeb iseseisvalt eakohast adapteeritud ilukirjanduslikku teksti ja täidab selle põhjal ülesandeid.
2. Loeb lühikesi tarbetekste ja täidab ülesandeid teksti põhjal, vahendab loetud infot emakeeles.
3. Järjestab sõnad lauseteks ja tekstilõigud tekstideks; sobitab pilte ja tekstilõike.
4. Järgib loetud lihtsaid mängureegleid ja juhiseid ning osaleb mängus ja/või juhivad mängu.
5. Leiab internetist õpitava keeles lühiteksti ja tutvustab seda kaaslastele.

Loome- ja suhtlustoimingud

Suulised toimingud

Osaleb vestluses tuttavatel teemal, kirjeldab lühidalt, kuid võib vajada abi:

1. Kordab uusi sõnu ja väljendeid õige häälduse, rõhu, rütmi ja intonatsiooniga.
2. Kirjeldab ennast, oma sõpru ja peret, huvialasid, harjumusi, päeva, nädalavahetust, koolivaheaega, kavatsusi tulevikus.
3. Kirjeldab pildil olevaid inimesi ja tegevusi.
4. Annab edasi lühikese lihtsa teksti põhisisu/räägib etteantud teemal, kasutades kava või muud tuge.
5. Osaleb rollimängus või koostab kaaslasega dialoogi, küsib ja annab infot, annab nõuandeid, saavutab kokkuleppe.
6. Küsib ja avaldab enda ja kaaslaste arvamust koos põhjendusega.
7. Esitab teksti põhjal küsimusi ning jutustab nende abil loetu ümber.

Kirjalikud toimingud

Kirjutab lühikesi kirjeldavat laadi jutukesti oma kogemustest ja ümbritsevast, lihtsaid teateid, lühisõnumeid, isiklikke kirju igapäevaেলuga seotud tegevustest. Kasutab lihtsaid sidesõnu ning rakendab õpitud õigekirjareegleid:

1. Kirjutab etteantud teemal.
2. Kirjeldab pilti.
3. Koostab paaris või rühmas küsimustiku, saadud tulemuste põhjal koostab lihtsa diagrammi või kirjaliku kokkuvõtte ja võrdleb tulemusi.
4. Koostab teksti arvutis ja tutvub võimalustega kasutada eesti keeles mitteesinevaid tähti ja diakriitilisi märke.

Hoiakud, väärtused, käitumine, koostöökultuuri loomine ja mitmekultuurilisus

Tutvub õpitava keele maa(de) suhtlusnormide eripäraga ja võrdleb neid teiste tuttavate kultuurinormidega.

1. Arutleb emakeeles, kuidas mitmekultuurilises keskkonnas suhelda ja käituda.

Keelekasutus (keerukus, täpsus ja ladusus)

1. Kasutab mõningaid lihtsaid tarindeid küll õigesti, kuid teeb pidevalt vigu ka grammatika põhivaras; siiski on enamasti selge, mida öelda tahab.
2. Valdab igapäevavajadustega piirnevat nappi sõnavara, mis on küllaldane, et tulla toime igapäevaste ja rutiinsete tuttavate toimingutega.

Info- ja andmekirjaoskus (andmete, info ja digisisu otsing, hindamine ja haldamine) + suhtlus- ja koostöö digikeskkonnas, digisisu loomine, digiturvalisus, probleemilahendus.

1. Kasutab vajadusel sõnaraamatut või digisõnastikku, õpiku koondtabeleid.
2. Õpetaja soovitusel kasutab keeleõpet arendavaid veebilehti ja rakendusi (ning arutleb nende eeliste ja puuduste üle).
3. Loob õpetaja juhendamisel õpieesmärkidest lähtuvat digisisu ja järgib autoriõigusi ning isikuandmete kaitset (sh viitab allikatele, küsib salvestamiseks luba, viitab autorlusele).

Kultuuri tarbimine ja loomine

1. Tarbib võõrkeelset meediasisu ja lihtsamat kirjandust (nt tutvub erinevate vanasõnadega ja võrdleb õpitava keele ja eesti keele vanasõnu paaristööna).
2. Osaleb sihtkultuuri alastel üritustel (sh projektid, koostööpäevad, mängud, konkursid).
3. Koostab loovtöid (nt luuletus, plakat, lauamäng) õpitava keele maa teemal üksi, paaris või rühmatööna.
4. Koostab ja kannab ette esitlusi (nii Eesti kui õpitava keele maade) ajaloo või kultuuri teemal (nt rahvustoidu valmistamine, moekollektsioon vms).

Õpioskused

1. Meenutab (õpetaja juhendamisel) abivahenditeta varemõpitud tunnis ja koduse tööna (vaba meenutamine üksi, paaris või rühmatööna).
2. Osaleb (õpetaja juhendamisel) vahelduvõppes (teadvustab unustamise ja pauside olulisust õpitava omandamisel).
3. Loob (õpetaja juhendamisel) seoseid sõnavara ja grammatika õppimiseks (nt ideekaardi koostamine, akronüümide moodustamine, sõnade grupeerimine; seaduspärasuste leidmine grammatikas).
4. Osaleb õpetaja juhiste järgi iseseisvalt paaris- ja rühmatöös.
5. Seab endale õpieesmärke ning hindab oma saavutusi koostöös õpetaja ja kaaslastega.

Lõiming ja läbivad teemad

1. Kasutab võõrkeeletunnis teistes õppeainetes õpitud.
2. Võõrkeele õppimisel kasutab varasema võõrkeele õppimise kogemust, leiab seoseid keelte vahel.
3. Mõistab mõtteid, tundeid, fakte ja arvamusi erinevatel (õppekava läbivatel) teemadel tuttavates situatsioonides, lähtudes enda vajadustest ja soovidest.

Keeleteadmised

KIRI JA HÄÄLDUS. Sõnarõhu muutumine nimisõnade mitmuse vormi moodustamisel nimetavas käändes.

Häälikuvaheldused tegusõnade pööramisel. Sõnarõhu muutumine tegusõnade vormides. Ilma küsisõnata küsimuse väljendamine.

NIMISÕNA. Mees- ja naissoost sõnad, mille lõpus on –ь. Sõnade rühmitamine:

- naissoost sõnad, mille lõpus on - ия (nt Эстония, история, гимназия).

- kesksõost sõnad имя ja время; kesksõost sõnad, mille lõpus on -ие (задание).

Sageli kasutatavad käändumatud sõnad ja nende sugu (nt евро, кино, метро, пальто, кофе).

Üldsoost nimisõnad (nt коллега, умница).

Käänete nimetused vene keeles ja küsimused lihtsamate näidetena:

- Родительный: kuuluvuse väljendamine (küsimused чей? чья? чьё? чьи? ja vastus konstruktsioonina книга брата); eitus нет sõnaga, kohta tähistamine (küsimus откуда? ja vastus eessõnade из ja с abil).
- Дательный: küsimused (к) кому? (к) чему? ja vastused. Eessõna по kasutamine.
- Винительный: küsimus куда? ja vastus eessõnade в ja на abil; otsese tegevuse objekti tähistamine (nt tegusõnadega видеть, читать, любить).
- Творительный käände kasutamine ilma eessõnata ja koos eessõnaga с. Küsimused (с) кем? (с) чем? ja vastused.
- Предложный: küsimus где? ja vastus eessõnade в ja на abil. Küsimused о ком? о чём? ja vastused.

OMADUSSÕNAD. Omadussõnade käänamine ainsuses sõltuvalt sõna tüvest (tüve lõpuhäälil palataalne/ mittepalataalne).

Omadussõna võrdlusastmete moodustamine ja kasutamine.

ТЕГУСÕНА. I pöördkond (еть-, ать-, ять- lõpulised tegusõnad) ja II pöördkond (ить- lõpulised tegusõnad).

Tegusõnade pööramine (olevik ja tulevik), tüvemuutused (nt петь > пою, сесть > сяду).

Tegusõna быть: oleviku Ø- vorm; mineviku vormi moodustamine; tuleviku vormid: ainsuse/mitmuse pöördelõpud.

Enesekohased tegusõnad ja nende pöördevormid: просыпаться, причёсываться, заниматься, находиться, мыться, умываться, одеваться, начинаться, кончаться, интересоваться, находиться pööramine.

Tegusõnade -ова/-ева puhul vaheldus -y/-ю häälikutega.

Mineviku vormide (жил, находился) ja analüütilise tuleviku vormide (буду жить) moodustamine ja kasutamine. Liikumisverbid: kindlas suunas e sihipärane liikumine vs edasi-tagasi või kaootiline liikumine. Liikumisverbide pööramine.

ASESÕNA. Isikuliste asesõnade käänamine. Näitavad asesõnad.

MÄÄRSÕNA. Määrsõnade moodustamine omadussõnadest. Küsimus как ja vastused. Lubamine ja keelamine (можно, нельзя).

ARVSÕNA. Põhiarvsõnade käänamine. Järgarvsõnad.

ABISÕNAD. Eessõnade kasutamine vastavalt õpitud käänetele ja küsimustele (vt nimisõna juures). Eraldusseose väljendamine sidesõnaga или.

Alistavad sidesõnad: потому что, если, когда, как, который.

LAUSE STRUKTUUR. Subjekti ja predikaadi tähistamine (nt Я играю, ты играешь, он / она играет, мы играем, вы играете, они играют; Мальчик играет, Дети играют).

Lihtlause: koordineatsioon aluse ja öeldise vahel. Sõnajärg lauses.

Lihtöeldis ja öeldistäide (nimisõna nimetavas käändes, määrsõna, isikuline asesõna).

Ilma küsisõnata küsimuse väljendamine.